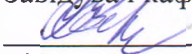

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Ханлар МАХМУДОВ
«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

**ЕТИЧНІ ВИМОГИ ПРАВНИЧОЇ ПРОФЕСІЇ, КОМУНІКАТИВНА ТА НАУКОВА
КУЛЬТУРА ЮРИСТА**

освітньо-професійна програма Право

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь магістр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава

2024– 2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Етичні вимоги правничої професії, комунікативна та наукова культура юриста» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Право спеціальності 081 Право

Мова викладання: державна

Розробник: Сергій Гладкий, професор кафедри підприємництва і права, д. ю. н., професор

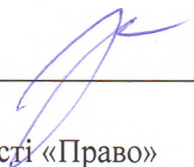
«03» вересня 2024 року

Сергій ГЛАДКИЙ

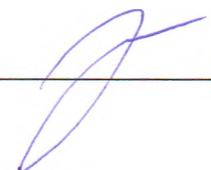
Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол від «03» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Право

«03» вересня 2024 року

Олександр КАЛЬЯН

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Право» протокол від «03» вересня 2024 року № 1

Олександр КАЛЬЯН

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання 081 ПР_мд_2024	Заочна форма навчання 081 ПР_мз_2024
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів	3	
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	1	1
Семестр	1	1
Лекції (годин)	16	10
Практичні (годин)	14	6
Самостійна робота (годин)	60	74
в т.ч. індивідуальні завдання	-	27
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Ознайомити здобувачів вищої освіти з моральними засадами й етичними стандартами правничої професії, а також змістом і умовами формування компетентностей, які є основою правової, комунікативної та наукової культури юриста.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна вивчається на першому році навчання другого (магістерського) освітнього рівня, є вихідною і не потребує обов'язкового попереднього вивчення освітніх компонентів.

Передумови вивчення дисципліни обумовлені складанням таких компонентів як:

ЄФВВ – форми вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, яка передбачає оцінювання рівня підготовленості вступника з фаху (конституційне право України; адміністративне право України; адміністративне судочинство в Україні; цивільне право України; цивільне процесуальне право України; кримінальне право України; кримінальне процесуальне право України; міжнародне публічне право; міжнародний захист прав людини).

ЄВІ – форми вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, яка поєднує тест загальної навчальної компетентності (критичне читання; аналітичне письмо; комунікація й медіація. Логіко-аналітичний компонент що включає наступні складники: логічне мислення; аналітичне мислення) та тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької або іспанської на вибір вступника).

4. Компетентності:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові:

- СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК 12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 1.	Критичне осмислення проблем у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста та на межі відповідних галузей знань Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста у широких або мультидисциплінарних контекстах Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста
ПРН 2.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі/ях знань етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з галузі етичних вимог правничої професії,

	<p>комунікативної та наукової культури юриста з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p> <p>Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються</p> <p>Управління робочими або навчальними процесами у сфері етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів</p>
ПРН 6.	<p>Критичне осмислення проблем у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста та на межі відповідних галузей знань</p> <p>Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста у широких або мультидисциплінарних контекстах</p> <p>Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються</p> <p>Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста</p>
ПРН 7.	<p>Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі/ях знань етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень</p> <p>Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p> <p>Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються</p> <p>Відповідальність за внесок до професійних знань і практики етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів</p>
ПРН 9.	<p>Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі/ях</p>

	<p>знань етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень</p> <p>Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, які необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста</p> <p>Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються</p> <p>Управління робочими або навчальними процесами у сфері етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів</p>
ПРН 14.	<p>Критичне осмислення проблем у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста та на межі відповідних галузей знань</p> <p>Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста у широких або мультидисциплінарних контекстах\</p> <p>Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, етичних стандартів, висновків та аргументації у галузі етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються</p> <p>Відповідальність за внесок до професійних знань і практики етичних вимог правничої професії, комунікативної та наукової культури юриста та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів</p>

6. Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція, бесіда); *наочні методи* (моделювання професійних ситуацій, презентації, ілюстрування); *практичні методи* (виконання ситуаційних завдань, аналіз наукових джерел та судової практики, конспектування), *методи самостійної роботи* (виконання завдань самостійної роботи), *методи формування пізнавальних інтересів* (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації), *інтерактивні методи* (кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, інтерактивної взаємодії)

7. Програма навчальної дисципліни :

Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення

Культура як спосіб існування людського суспільства.

Поняття культури особистості. Структура культури особистості. Діяльнісно-психологічний вимір культури особистості. Діяльнісно-видовий вимір культури особистості. Основні види культури особистості. Світоглядна культура як ядро культури особистості.

Поняття професійної культури. Співвідношення професійної та загальної культури особистості. Співвідношення професійної культури та культури праці.

Професійна культура юриста як різновид професійної культури. Елітарний характер професійної культури юриста. Служіння праву (справедливості) та утвердження його верховенства як головна соціальна місія юриста. Основні чинники формування професійної культури юриста.

Видова структура професійної культури юриста. Загальна характеристика основних складових професійної культури юриста: правова культура; психологічна культура; комунікативна культура; політична культура; етична культура; естетична культура; економічна культура; інформаційна культура; екологічна культура; релігійна культура.

Сутнісні риси (принципи) професійної культури юриста.

Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста

Поняття правової культури як системи матеріальних і духовних ціннісних компонентів правової реальності.

Правова культура особи, її елементи.

Правова культура суспільства, її елементи.

Правова культура юриста, її структура. Професійна правова культура як міра засвоєння та використання правових цінностей.

Співвідношення правової культури та правової свідомості. Розвиток правової свідомості як магістральний шлях формування правової культури.

Сучасні підходи до розуміння феномену правової свідомості. Функції правової свідомості. Структура правової свідомості. Види правової свідомості. Фахова (професійна) правова свідомість юристів.

Професійна поведінка (діяльність) як складова професійно-правової культури юриста.

Тема 3. Моральна культура юриста

Поняття етики як науки про мораль. Поняття моралі та її функції. Спільність загальнолюдських засад правового і морального регулювання суспільних відносин. Моральні цінності та моральні регулятиви як основні аспекти моральної культури.

Поняття категорій етики та їх значення. Класифікація категорій етики. Загальна характеристика змісту основних категорій етики (добро і зло, справедливість, совість, гідність, честь, чеснота, сенс життя).

Моральні регулятиви та механізм їх дії. Моральна вимога, моральна норма, моральне правило, моральний припис. Моральний вибір. Моральний намір. Моральна спонука. Моральний мотив. Моральна відповідальність. Моральна самооцінка. Моральний самоконтроль. Самовладання.

Поняття моральної культури особистості. Показники рівня розвитку моральної культури особистості. Моральна культура особистості як єдність культури моральної свідомості і культури моральної поведінки. Теоретичний (раціональний) та психологічний (почуттєвий) структурні рівні моральної свідомості. Культура етичного мислення. Культура моральних почуттів. Культура моральної поведінки (вчинків).

Поняття моральної культури юриста. Функції моральної культури юриста. Основні моральні вимоги до юриста (моральні якості юриста). Значення моральної культури юриста.

Етична культура юриста, її співвідношення з моральною культурою юриста. Моральність та етикет як складові особистісної культури юриста. Тактовність професійної поведінки юриста як головний зовнішній (формалізований) прояв його культури. Морально-психологічний механізм запобігання конфліктів у професійній діяльності правників.

Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності

Загальна характеристика джерел правничої етики. Поділ норм юридичної етики за ознаками спеціалізації. Види юридичної етики за формальною обов'язковістю норм (офіційна етика, корпоративна етика, традиційна етика). Види вимог юридичної етики за характером документів і масштабом дії (міжнародний, європейський, національний та регіональний рівні).

Найважливіші міжнародні документи, присвячені етичним аспектам правничої діяльності, їх основні принципи. Головні вітчизняні джерела юридичної етики. Корпоративні деонтологічні кодекси України.

Поняття судової етики. Справедливість як найважливіша вимога до діяльності суду. Етичні вимоги, звернені до учасників судочинства. Основні моральні та правові обов'язки суддів. Поняття внутрішнього переконання судді. Етика судового процесу. Судова риторика. Судовий етикет.

Поняття адвокатської етики. Принципи етики адвоката. Моральні якості адвоката.

Поняття прокурорської етики. Етичні заборони в діяльності прокурорів. Вимоги до особистої поведінки прокурорів згідно з Європейськими інструкціями з питань етики та поведінки прокурорів (2005 р.).

Поняття етики слідчого. Співвідношення приписів процесуального закону та морально-етичних вимог до діяльності слідчого. Моральні критерії допустимості методів, прийомів, засобів, що використовуються слідчим. Моральні якості слідчого.

Тема 5. Комунікативна культура юриста

Поняття комунікації. Співвідношення понять «комунікація» та «спілкування».

Поняття комунікативної культури. Складові комунікативної культури (культура почуттів, культура мислення та культура мовлення). Комунікативні уміння. Уміння викликати довіру. Комунікативна компетентність. Комунікативна поведінка.

Поняття комунікативної культури юриста. Специфічні риси комунікації юристів. Особистісні та спеціальні професійні якості, необхідні для формування комунікативної компетентності юриста. Вимоги до мовлення юриста (володіння професійною термінологією, чистота мови, уникнення канцеляризмів, сленгу та інших мовних помилок).

Комунікативна культура слідчого, судді, прокурора, адвоката, нотаріуса, юрисконсульта.

Взаємозв'язок комунікативної та моральної культури. Моральна спрямованість спілкування. Товарииськість і дружба. Співчуття і милосердя. Відкритість і діалогічність у спілкуванні. Толерантність і повага до співрозмовника. Етикет.

Тема 6. Наукова культура юриста

Поняття наукової культури юриста. Складові наукової культури юриста. Наукова культура юриста-науковця, юриста-педагога та юриста-практика.

Поняття науки як складової культури. Мета, завдання і функції науки. Структура науки як специфічного виду діяльності. Види наук.

Поняття юридичної науки. Функції юридичної науки. Види юридичних наукових дисциплін. Система (структура) науково-юридичного знання.

Поняття науково-юридичної діяльності. Наукова діяльність за законодавством України (поняття, мета, види, суб'єкти, значення). Наукове дослідження як форма розвитку науки.

Поняття наукової методології. Функції методології наукової діяльності. Види (рівні) методології науки. Структура методології юридичної науки. Поняття праворозуміння.

Феномен праворозуміння у контексті світоглядної (філософської) і наукової культури юриста. Значення праворозуміння. Праворозуміння та юридична практика. Види праворозуміння. Механізм формування праворозуміння.

Етичні аспекти наукової культури юриста. Поняття наукової етики та академічної доброчесності. Плагіат.

Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста

Поняття деформації професійної свідомості юриста. Емоційний, функціональний і комунікативний напрями деформації професійної свідомості юриста. Типові прояви деформацій професійної свідомості юристів.

Загальнопрофесійні та спеціальні професійні деформації свідомості юристів. Специфічні прояви професійної деформації свідомості працівників органів правопорядку, слідчих, суддів.

Деформації правової свідомості юриста (правовий інфантилізм, правовий ідеалізм, правовий дилетантизм, правова демагогія, «переродження» правосвідомості). Правовий

нігілізм як найпоширеніша форма викривлення правової свідомості, чинники його виникнення. Напрями протидії деформації правосвідомості українського суспільства.

Причини деформації професійної свідомості правників. Об'єктивні та суб'єктивні фактори професійної деформації юристів. Корпоративна «мораль» як наслідок і чинник професійної деформації свідомості юриста.

Шляхи подолання деформацій професійної свідомості правників.

Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста

Фактори формування професійної свідомості та культури юриста. Соціалізація індивіда (правовий та моральний аспекти). Правове та моральне виховання.

Професійна свідомість юриста як ідеальна модель і об'єкт самоконструювання. Самовдосконалення як духовна потреба особистості. Види самовдосконалення. Правова самоосвіта. Моральне самовиховання.

Самосвідомість як стрижень особистості. Поняття, сутність і функції самосвідомості. Поняття і структура (модальності) Я-концепції.

Потреба в самопізнанні та способи її реалізації. Самоспостереження і самоаналіз. Інтроспективний метод правопізнання Л. Петражицького. Феноменологічна редукція. Медитація.

Власна правосвідомість як центральний об'єкт самопізнання правника. Теоретичний та практичний аспекти правового самопізнання. Правова самооцінка, саморегуляція, самозміна.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 081 ПР_мд_2024				заочна форма 081 ПР_мз_2024			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п.	с.р.
Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення.	9	2	-	8	10	-	-	10
Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	9	2	2	7	11	2	-	9
Тема 3. Моральна культура юриста.	17	2	2	7	11	-	2	9
Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	18	2	2	7	11	2	-	9
Тема 5. Комунікативна культура юриста.	10	2	2	8	12	2	-	10
Тема 6. Наукова культура юриста.	10	2	2	7	11	-	2	9
Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	17	2	2	7	11	-	2	9
Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	10	2	2	8	12	2	-	10
Усього годин	90	16	14	60	90	10	6	74

8. Теми практичних занять

денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		081 ПР_мд_2024
1	Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення.	-

2	Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	2
3	Тема 3. Моральна культура юриста.	2
4	Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	2
5	Тема 5. Комунікативна культура юриста.	2
6	Тема 6. Наукова культура юриста.	2
7	Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	2
8	Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	2
	Разом	14

заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		081 ПР_мз_2024
1	Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення.	-
2	Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	-
3	Тема 3. Моральна культура юриста.	2
4	Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	-
5	Тема 5. Комунікативна культура юриста.	-
6	Тема 6. Наукова культура юриста.	2
7	Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	2
8	Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	-
	Разом	6

9. Теми самостійної роботи

денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		081 ПР_мд_2024
1	Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення.	8
2	Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	7
3	Тема 3. Моральна культура юриста.	7
4	Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	7
5	Тема 5. Комунікативна культура юриста.	8
6	Тема 6. Наукова культура юриста.	7
7	Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	7
8	Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	8
	Разом	60

заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		081 ПР_мз_2024

1	Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення.	10
2	Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	9
3	Тема 3. Моральна культура юриста.	9
4	Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	9
5	Тема 5. Комунікативна культура юриста.	10
6	Тема 6. Наукова культура юриста.	9
7	Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	9
8	Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	10
	Разом	74

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання в аудиторний і позааудиторний час: контрольної роботи для здобувачів заочної форми навчання.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	денна форма 081 ПР_мд_2024	заочна форма 081 ПР_мз_2024
ПРН 1.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів, написання контрольної роботи (для заочної форми навчання). Семестровий контроль: залік	
ПРН 2.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів, написання контрольної роботи (для заочної форми навчання). Семестровий контроль: залік	
ПРН 6.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів, написання контрольної роботи (для заочної форми навчання). Семестровий контроль: залік	
ПРН 7.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів, написання контрольної роботи (для заочної форми навчання). Семестровий контроль: залік	

ПРН 9.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів, написання контрольної роботи (для заочної форми навчання). Семестровий контроль: залік
ПРН 14.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів, написання контрольної роботи (для заочної форми навчання). Семестровий контроль: залік

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

денна форма навчання

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	
Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення.	1	-	3	25	4
Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	1	5	3		9
Тема 3. Моральна культура юриста.	1	5	3		9
Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	1	5	3		9
Тема 5. Комунікативна культура юриста.	1	5	3		9
Тема 6. Наукова культура юриста.	1	5	3		9

Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	1	5	3		9
Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	1	5	3		36
Всього	16	35	24	25	100

1.

Опитування (0-1 бал).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14.	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	на високому рівні	0,9-1
		на середньому рівні	0,7-0,8
		на достатньому рівні	0,6-0,7
	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	на низькому рівні	0-0,5

2.

Виконання завдань на практичних заняттях (0-5 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14.	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	на високому рівні	4,5-5
		на середньому рівні	3,5-4,4
		на достатньому рівні	3-3,4
	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей		

	<p>з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.</p> <p>Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p> <p>Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p>	на низькому рівні	0-2,9
--	--	-------------------	-------

3.

Виконання завдань самостійної роботи (0-3 бал).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1.	<p>Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.</p> <p>Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.</p> <p>Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p> <p>Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p>	на високому рівні	2,7-3
ПРН 2.		на середньому рівні	2,1-2,6
ПРН 6.		на достатньому рівні	1,8-2
ПРН 7.		на низькому рівні	0-1,7
ПРН 9.			
ПРН 14.			

4. Розв'язування тестів (0-25 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1.	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	на високому рівні	22,5-25
ПРН 2.		на середньому рівні	17,5-22,4
ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9.		на достатньому рівні	15-17,4
ПРН 14.	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	на низькому рівні	0-14,9

5. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *залік*

Заочна форма навчання

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання контрольної роботи	
Тема 1. Професійна культура юриста: поняття, види, структура, значення.	-	-	5	29	5
Тема 2. Правова культура як основа професійної культури юриста.	4	-	5		9
Тема 3. Моральна культура юриста.	-	5	5		10

Тема 4. Етичні стандарти правничої діяльності.	4	-	5		9
Тема 5. Комунікативна культура юриста.	4	-	5		9
Тема 6. Наукова культура юриста.	-	5	5		10
Тема 7. Деформації професійної свідомості юриста.	-	5	5		10
Тема 8. Самовдосконалення як форма розвитку професійної культури юриста.	4	-	5		38
Всього	16	15	40	29	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

1.

Опитування (0-4 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14.	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	на високому рівні	3,6-4
		на середньому рівні	3-3,5
		на достатньому рівні	2,4-2,9
		на низькому рівні	0-2,5

2.

Виконання завдань на практичних заняттях (0-5 балів).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14.	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	на високому рівні	4,5-5
		на середньому рівні	3,7-4,4
		на достатньому рівні	3-3,6
		на низькому рівні	0-2,9

3.

Виконання завдань самостійної роботи (0-5 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. ПРН 2. ПРН 6. ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14.	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	на високому рівні	4,5-5
		на середньому рівні	3,7-4,4
		на достатньому рівні	3-3,6
		на низькому рівні	0-2,9

	<p>Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p> <p>Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p>		
--	--	--	--

4.

Написання контрольної роботи (0-29 балів).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1.	<p>Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.</p> <p>Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.</p> <p>Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.</p> <p>Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p>	на високому рівні	26,1-29
ПРН 2.		на середньому рівні	20,3-26
ПРН 6.		на достатньому рівні	17,4-20,2
ПРН 7. ПРН 9. ПРН 14.		на низькому рівні	0-17,3

5. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *залік*

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни (за потреби)

Ноутбук, хмарні додатки Google, Internet-браузери, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Бібліотека юридичної літератури ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/biblioteka-yurydychnoyi-literatury>), Електронний репозитарій ПДАУ (<http://dspace.pdau.edu.ua:8080>)

13. Політика навчальної дисципліни

13.1 **Щодо термінів виконання та перескладання:** практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового

контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

13.2 Щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

13.3 Щодо відвідування занять: навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

13.4 Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

13.5 Щодо оскарження результатів оцінювання: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

14. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 23 липня 1996 року, № 30. Ст.141.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людини: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 270.
4. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. Верховна Рада України. URL : zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3425-12.
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. Верховна Рада України. URL : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/paran3#n3.
6. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. Верховна Рада України. URL : zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text
7. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. Верховна Рада України. URL : zakon.rada.gov.ua/go/422/96-3
8. Про міжнародні договори України: Закон України Верховна Рада України. URL: zakon.rada.gov.ua/go/1906-15
9. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Верховна Рада України. URL : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1698-18.
10. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. Верховна Рада України. URL : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19
11. Про прокуратуру: Закон України від від 14 жовтня 2014 р. Верховна Рада України. URL : zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18
12. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. Верховна Рада України. URL : zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12.
13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. Верховна Рада України. URL : zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19.
14. Дисциплінарний статут прокуратури України. Затверджений Постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року N 1796-XII. Верховна Рада України. URL: zakon.rada.gov.ua/go/1796-12
15. Наказ МВС від 09.08.2010 № 372 «Про затвердження Положення про функціонування «телефонів довіри» в органах і підрозділах внутрішніх справ».
16. Наказ МВС від 14.06.2010 № 245 «Про внесення змін до Інструкції щодо застосування відомчих заохочувальних відзнак до осіб рядового і начальницького складу, військовослужбовців внутрішніх військ, цивільних працівників системи МВС України, громадян України та іноземних громадян, затвердженої наказом МВС від 05.06.2007 № 180».
17. Наказ МВС від 16.03.1997 р. № 81 «Про заходи щодо зміцнення дисципліни і законності в органах внутрішніх справ та попередження надзвичайних подій, пов'язаних із загибеллю й травмуванням особового складу».
18. Наказ МВС від 17.06.2010 № 246 «Про організацію професійної орієнтації населення щодо набуття професій працівників Міністерства внутрішніх справ України».
19. Наказ МВС від 26.02.2010 № 45 «Про внесення змін до Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України, затвердженого наказом МВС від 25.01.2008 № 30».
20. Наказ МВС України від 19.01.2007 № 16 «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України».

Основні:

1. Гладкий С.О. Самоконструювання як модель формування і розвитку професійної культури юриста. *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*. Випуск 75(1). 2023. С. 21-26.
2. Гладкий С.О. Модернізація правової системи України: соціокультурний вимір. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила*

Галицького. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2024. Вип. 17 (29). С. 32-38

3. Гладкий С.О. Менталітет доби масового суспільства: правові аспекти в українському вимірі. Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». Випуск 71(3). 2022. С. 26-31.
4. Біленчук П. Д. Правова деонтологія : підручник для вузів. Академія праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. К. : АТІКА, 1999. 319 с.
5. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): навч. посібник / 2-ге вид., перероб. К. : Знання, 2006. 488 с.
6. Козляковський П. А. Етика. Етика права. Етика юридичної діяльності: навч. посіб. / вид. 2-е, допов. і переробл. Миколаїв : Дизайн і поліграфія, 2012. 398 с.
7. Леко Б. А. Юридична етика : навчальний посібник. Чернівці: Книги–XXI, 2008. 280 с.
8. Лозовой В. О. Професійна етика юриста. Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2004. 172 с.
9. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія: посіб. для підгот. до заліків та іспитів / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2017. 83 с.
10. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів : ПП «Арал». 2018. 108 с.
11. Сливка С. С. Юридична деонтологія : підручник. Нац. ун-т «Львів. політехніка», Ін-т права та психології. 6- те вид. К. : Атіка; Х. : Право, 2015. 295 с.
12. Уманець О. В. Етикет у просторі спілкування та професійній діяльності юриста : навч. посіб. Х. : Колегіум, 2011. 147 с.
13. Фіолевський Д. П. Юридична етика: підручник. К.: Алерта, 2011. 288 с.
14. Юридична деонтологія : навч. посіб. для підгот. до іспитів / упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 156 с.
15. Юридична психологія : підручник / В. 10. Шепітько, В. О. Коновалова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с.

Допоміжні:

16. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук.ред. Н. Сизоненко. Київ : Ліра - К. 2021. 254 с.
17. Холод, О. М. Комунікаційні технології : підруч. для студ.вищ. навч. закл. / О. М. Холод.Київ : Центр учбової літератури, 2021. 211 с.
18. Бандурка О. М. Професійна етика працівників органів внутрішніх справ: підруч. для вищ. закл. освіти МВС України Національний ун-т внутрішніх справ. Х. : Вид-во НУВС, 2001. 219 с.
19. Бевзюк І. М. Професійна комунікативна компетентність майбутнього прокурора: навч. посіб. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. К. : Правова єдність: Алерта, 2014. 223 с.
20. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Вінниц. держ. аграр. ун-т. К. : Центр учбової л-ри, 2011. 251 с.
21. Гладкий С. Ауторефлексивна модель правопізнання: педагогічні аспекти. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К. : КУП, 2017. №2. С. 20-24.
22. Гладкий С.О. Деформації правосвідомості у контексті правового самопізнання. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць*. Х. : ХНУ, 2014. № 1137. С. 22-25.
23. Гладкий С.О. Самосвідомість як структурно-функціональне ядро правового самопізнання. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К. : КУП, 2014. № 3. С. 13-16.
24. Гриценко Т., Гриценко С., Іщенко Т., Мельничук Т., Чуприк Н., Анохіна Л. Етика ділового спілкування. К. : Центр навчальної літератури. 2019. 344 с.
25. Єлов В. А. Основи адвокатської етики : посіб. викл. К. : Прецедент, 2010. 132 с.
26. Історія Західної філософії в контексті вчень про етику обов'язку, державу і право (Античність – друга половина ХІХ століття) : навч. посіб. для студентів ВНЗ / за заг. ред. В. В. Кузьменка; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. К. : Хай-Тек Прес, 2013. 359 с.
27. Ломачинська І. М. Професійна етика : навч. посіб. для дистанц. навчання. Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». К. : Ун-т «Україна», 2005. 227 с.

28. Медведєв В. С. Проблеми професійної деформації співробітників органів внутрішніх справ (теоретичні та прикладні аспекти). Національна академія внутрішніх справ України. К. : б.в., 1997. 191 с.
29. Меліхова Ю. А. Морально-професійна культура судді: історія і сучасність: монографія. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2015. 217 с.
30. Парасюк В. М. Професійна етика слідчого органів внутрішніх справ : навч. посібник. Львівський ін-т внутрішніх справ при Національній академії внутрішніх справ України. Л. : б.в., 2004. 68 с.
31. Парасюк В. М. Філософські аспекти процесуальної діяльності слідчого: монографія . Л.: Львівський держ. унт внутрішніх справ, 2009. 240 с.
32. Правила поведінки працівника суду та Коментар. Держ. суд. адмін. України, Рада суддів України; підгот.: О. Булка та ін. К. : б. в., 2010. 39 с.
33. Професійна етика та культура поведінки працівника органів внутрішніх справ України: метод. посіб. для працівників ОВС. Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Л. : ЛьвДУВС, 2009. 128 с.
34. Сливка С. С. Правнича деонтологія: підруч. для вищих навч. закладів. Львівський ін-т внутрішніх справ при Національній академії внутрішніх справ. К. : Атіка, 1999. 336 с.
35. Сливка С. С. Юридична деонтологія: правнича етика. Професійна культура. Львівський ін-т внутрішніх справ при Національній академії внутрішніх справ / 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Атіка, 2003. 320 с.
36. Сливка С. С. Юридична деонтологія: правнича етика. Професійна культура : підручник. Львівський держ. ун-т внутрішніх справ / 3-тє, вид. перероб. і доп. К. : Атіка, 2006. 295 с.
37. Строков І. В. Правові та моральні засади застосування криміналістичних засобів Національна академія внутрішніх справ України. К. : б.в. 2003. 325 с.
38. Токарчик Р. Юридична етика: пер. з пол. К.: Таксон, 2009. 355 с.
39. Чупринський Б. О. Філософсько-правові аспекти формування професійної культури майбутніх юристів: монографія. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Захарчук В. В., 2012. 140 с.
40. Шульга А. О. Моральність кримінально-процесуальних відносин: монографія. Донец. юрид. ін-т. Донецьк : Ноулідж, 2012. 243 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт. URL:<http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт. URL:<http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт. URL:<https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
5. Національна поліція України: Офіційний веб-сайт. URL:<https://www.npu.gov.ua/>
6. Національна асоціація адвокатів України: Офіційний веб-сайт. URL: <https://unba.org.ua/>
7. Конституційний Суд України: Офіційний веб-сайт. URL:<https://www.ccu.gov.ua/>
8. Національне антикорупційне бюро України: Офіційний веб-сайт. URL:
<https://nabu.gov.ua/>
9. Нотаріуси України. URL: <http://www.notarius.com.ua>
10. Центр розвитку українського законодавства. URL: <http://www.uldc.kiev.ua>
11. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <http://www.court.gov.ua/vscourt>
12. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
13. Електронне освітнє середовище. URL:<https://moodle.pdau.edu.ua/course/view.php?id=7985>